

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

เกมออนไลน์นั้นเป็นที่กำลังได้รับความนิยมในหมู่วัยรุ่นและเด็กทั่วโลก แม้กระทั่งทั่วประเทศไทย ในปัจจุบันนี้เด็กและกลุ่มวัยรุ่นเล่นเกมออนไลน์กันอย่างแพร่หลาย จนทำให้เกิดพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงความก้าวร้าว และผลจากการที่เด็กและกลุ่มวัยรุ่นเล่นเกมออนไลน์มากเกินไปนั้นจะส่งผลกระทบต่อสังคม ซึ่งทำให้เด็กและกลุ่มวัยรุ่นที่หมกมุ่นในการเล่นเกมนั้นตัดขาดการสื่อสารและการรับรู้ข่าวสารจากภายนอก

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจถึงพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับลักษณะประชากรประเภทของเกม รวมถึงทัศนคติของผู้เล่นเกมออนไลน์ว่ามีผลกระทบต่อพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ โดยผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูล ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

ศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ ตลอดจนค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของกลุ่มวัยรุ่นของผู้เล่นเกมออนไลน์ ประเภทของเกมออนไลน์ ความสนใจในการเล่นของผู้เล่นเกมออนไลน์ ความต้องการเนื้อหา และเทคนิคการนำเสนอ
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม
3. ทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์

5. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นวิจัยข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป และใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) หาค่าร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) รวมถึงใช้สถิติอ้างอิงเพื่อนำไปทดสอบกับสมมติฐาน ได้แก่ t test One-way ANOVA และ Pearson's product moment correlation สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

วัยรุ่นที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้เล่นเกมออนไลน์ผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากไม่สามารถระบุจำนวนกลุ่มวัยรุ่นที่แน่ชัดได้ จึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Yamane (1973, p. 1088) ที่ระดับความเชื่อมั่นในการเลือกตัวอย่าง 95% ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% ซึ่งทำให้การวิจัยครั้งนี้ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ศึกษาสุ่มเลือกเขตพื้นที่ในกรุงเทพฯ ที่จะใช้ในการศึกษาจาก 50 เขต โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยใช้วิธีจับฉลากให้เหลือเพียง 5 เขต ได้แก่ เขตรังสิต เขตห้วยหมาก เขตห้วยขวาง เขตหนองจอก เขตบางมด

ขั้นตอนที่ 2 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ 400 คน ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มวัยรุ่นในเขตทั้ง 5 เขต จำนวนเขตละ 80 คน โดยให้ครอบคลุมกลุ่มวัยรุ่นทุกเขตตามที่กล่าวในข้อ 1 และเลือกเจาะจงไปที่ร้านให้บริการอินเทอร์เน็ต ใกล้สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในแขวงนั้น ๆ เนื่องจากเป็นแหล่งที่มีโอกาสพบผู้เล่นเกมออนไลน์สูง

ขั้นตอนที่ 3 การสุ่มตัวอย่างกลุ่มวัยรุ่นตามสถานที่ต่าง ๆ ในข้อ 2 นั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบโควตา หรือการสุ่มโดยกำหนดสัดส่วน (quota sampling) โดยเลือกบุคคลที่ผู้วิจัยพบทุก ๆ 5 คน เช่น คนที่ 1, 5, 10, 15 แล้วทำการสอบถามเป็นรายบุคคล โดยคัดเลือกเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เล่นเกมออนไลน์อยู่เป็นประจำ หรือไม่ต่ำกว่าสัปดาห์ละครั้ง และให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้อ่านและกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง หากกลุ่มตัวอย่าง

ทุกคนที่ 5 ไม่ใช่ผู้เล่นเกมออนไลน์อยู่เป็นประจำ หรือเล่นเกมออนไลน์ไม่ต่ำกว่า สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ผู้วิจัยจะสอบถามคนถัดไป และเริ่มนับทุก ๆ 5 คนใหม่จนได้ครบ ปริมาณตามที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามจำนวน 400 ฉบับ กลับคืนมาตรวจสอบ ความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูล แล้วนำไปดำเนินการวิจัยด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (independent variable) ได้แก่

1. ลักษณะประชากรผู้เล่นเกมออนไลน์
2. ประเภทของเกมออนไลน์
3. ความสนใจการของผู้เล่นเกมออนไลน์
4. ความต้องการเนื้อหาของผู้เล่นเกมออนไลน์
5. เทคนิคการนำเสนอของเกมออนไลน์

ตัวแปรตาม (dependent variable) ได้แก่ พฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ของ วัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยใช้กระบวนการค้นคว้าข้อมูลตามหลักวิชาการจากหนังสือ วารสาร เอกสาร เว็บไซต์ งานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหลาย โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม โดยวิจัยลักษณะของข้อมูลที่ต้องการจากวัตถุประสงค์การวิจัยและนำมากำหนด โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม พร้อมทั้งกำหนดรูปแบบของคำถาม และเขียน แบบสอบถามฉบับร่างโดยอาศัยหลักการสร้างแบบสอบถาม

1. ให้ผู้เชี่ยวชาญคือ อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณา เกี่ยวกับความถูกต้องของเนื้อหา (content validity) และความถูกต้องของ

โครงสร้าง (structure validity) เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของคำถามแต่ละข้อ นำเอาข้อบกพร่องเหล่านั้นมาพิจารณาแก้ไขให้เหมาะสม (วิชญ์ สุวรรณเพิ่ม, 2549)

2. การทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (reliability) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้เล่นเกมออนไลน์ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา เป็นการทดสอบก่อน (tryout) จำนวน 30 ชุด จากผู้เล่นเกมออนไลน์นอกกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จากนั้นนำผลมาวิจัยเพื่อหาค่าความเที่ยงตรง ด้วยโปรแกรม SPSS โดยใช้สูตรของ Cronbach's Alpha Coefficient ให้มีความเที่ยงตรง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำหนดค่าความเที่ยงตรงอย่างน้อยที่ .85 จึงถือว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงในระดับที่ยอมรับได้ และเพื่อให้เกิดความมั่นใจเพิ่มขึ้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามชุดนี้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่งก่อน จึงนำแบบสอบถามนี้ไปดำเนินการวิจัยที่ยอมรับได้ และเพื่อให้เกิดความมั่นใจเพิ่มขึ้น หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามนี้ไปดำเนินการวิจัย

เนื้อหาคำถามของแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 6 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เล่นเกมออนไลน์ โดยจัดทำเป็นแบบ multiple choice ให้เลือกตอบ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ประเภทของเกมออนไลน์ โดยจัดทำเป็นแบบ multiple choice ได้แก่ Action game RPG game

ตอนที่ 3 ความสนใจของผู้เล่นเกมออนไลน์ โดยจัดทำเป็นแบบ multiple choice ได้แก่ ระบบต่าง ๆ ภายในเกมออนไลน์

ตอนที่ 4 ความต้องการเนื้อหาของผู้เล่นเกมออนไลน์ โดยจัดทำเป็นแบบ multiple choice ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับการผจญภัยในโลกของนิทาน

ตอนที่ 5 เทคนิคการนำเสนอของเกมออนไลน์ โดยจัดทำเป็นแบบ multiple choice ได้แก่ เทคนิคต่าง ๆ ที่ถูกนำเสนอภายในเกมทั้งภาพ ฉาก และเสียง

ตอนที่ 6 พฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์โดยลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามหลักเกณฑ์ของ Likert's Scale ซึ่งได้กำหนดระดับของพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ของวัยรุ่น และมีให้เลือก 5 ระดับลักษณะของคำถาม

เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) จะกำหนดระดับน้ำหนักความคิดเห็นที่มีต่อตัวแปร ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยวิธีแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกแบบสอบถามเอง (self administered questionnaire) โดยผู้ตอบแบบสอบถามต้องเป็นผู้ที่เล่นเกมออนไลน์อยู่เป็นประจำหรืออย่างน้อยไม่ต่ำกว่าอาทิตย์ละ 1 ครั้ง

การวิจัยข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ และลงรหัสเพื่อประมวลผลและวิจัยข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติทางสังคมศาสตร์ที่มีความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับทั่วไป ได้แก่ โปรแกรม SPSS for Windows Version 17.0 ณ สถาบันคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และจะใช้สถิติในการวิจัยข้อมูลจากแบบสอบถามแต่ละชุดโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม วิจัยข้อมูลโดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ การคำนวณค่าร้อยละ และนำผลการวิจัยข้อมูลมาเสนอในรูปแบบแผนภูมิประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลประเภทของเกมออนไลน์ วิจัยข้อมูลโดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ การคำนวณหาค่าร้อยละ และนำผลการวิจัยข้อมูลมาเสนอในรูปแบบแผนภูมิประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 ข้อมูลความสนใจของผู้เล่นเกมออนไลน์ วิจัยข้อมูลโดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ การคำนวณหาค่าร้อยละ และนำผลการวิจัยข้อมูลมาเสนอในรูปแบบแผนภูมิประกอบความเรียง

ตอนที่ 4 ข้อมูลความต้องการเนื้อหาของผู้เล่นเกมออนไลน์ วิจัยข้อมูลโดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ การคำนวณหาค่าร้อยละ และนำผลการวิจัยข้อมูลมาเสนอในรูปแบบแผนภูมิประกอบความเรียง

ตอนที่ 5 ข้อมูลเทคนิคการนำเสนอของเกมออนไลน์ วิจัยข้อมูลโดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ การคำนวณหาค่าร้อยละ และนำผลการวิจัยข้อมูลมาเสนอในรูปแบบแผนภูมิประกอบความเรียง

ตอนที่ 6 ข้อมูลพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ วิจัยข้อมูลโดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามเกณฑ์ระดับความคิดเห็น 5 ระดับ และนำผลการวิจัยข้อมูลเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

การแปลความแบบสอบถามที่เป็น Rating Scale ในส่วนของสถิติพรรณนาด้านค่าเฉลี่ยนั้น จะใช้การแปลความโดยการคำนวณจากสูตรให้มีช่วงที่เท่ากัน

โดยจะได้การแปลงค่าคะแนนที่มีช่วงคะแนนเท่ากัน ดังนี้ (Best, 1986, p. 183)

ระดับการประเมิน	การแปลงค่าคะแนน
มากที่สุด	4.51-5.00
มาก	3.51-4.50
ปานกลาง	2.51-3.50
น้อย	1.51-2.50
น้อยที่สุด	1.00-1.50

สถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูล

การใช้สถิติทดสอบสมมติฐาน มีขั้นตอนดังนี้

1. ใช้สถิติการหาค่าร้อยละ (percentage) ของลักษณะกลุ่มวัยรุ่นในแบบสอบถามที่เป็นลักษณะของกลุ่มวัยรุ่น ประเภทของเกมออนไลน์ ความสนใจการเล่นของผู้เล่นเกมออนไลน์ ความต้องการทางด้านเนื้อหาของผู้เล่นเกมออนไลน์ และเทคนิคการนำเสนอ ส่วนแบบสอบถามที่เป็น Rating Scale ได้แก่ พฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์จะใช้การหาค่าเฉลี่ย (arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ในการแปลความ
2. การทดสอบสมมติฐานระหว่างค่าประชากรกับพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ของวัยรุ่นจะใช้สถิติ t test One-way ANOVA กรณีที่เกิดความแตกต่างจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD
3. การทดสอบสมมติฐานระหว่างประเภทของเกมออนไลน์กับพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ของวัยรุ่นจะใช้สถิติ t test One-way ANOVA กรณีที่เกิดความแตกต่างจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD
4. การทดสอบสมมติฐานระหว่างความสนใจในการเล่นเกมนออนไลน์กับพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ของวัยรุ่นจะใช้สถิติ t test One-way ANOVA กรณีที่เกิดความแตกต่างจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD
5. การทดสอบสมมติฐานระหว่างความต้องการเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ของวัยรุ่นจะใช้สถิติ t test One-way ANOVA กรณีที่เกิดความแตกต่างจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD
6. การทดสอบสมมติฐานระหว่างเทคนิคการนำเสนอเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ของวัยรุ่นจะใช้สถิติ t test One-way ANOVA กรณีที่เกิดความแตกต่างจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD

กระบวนการทำงานวิจัยค้นหาข้อมูลทั้งหมดเหล่านี้ เมื่อได้ดำเนินการวิจัยข้อมูลตามวิธีการดำเนินงานแล้วจะนำผลลัพธ์ที่ได้ทั้งหมด ไปเสนอเป็นผลการวิจัยข้อมูลอย่างละเอียดในบทที่ 4 ต่อไป